

KARTA PRZEDMIOTU (sylabus)

Nazwa przedmiotu: SOCJOLOGIA		1 ECTS
		kod ECTS
		S/1PIEL-O-SOCJ_II
Kierunek studiów: Pielęgniarstwo	Profil: praktyczny	
Semestr studiów: II	Ścieżka kształcenia: -	
Forma studiów: studia stacjonarne, w tym stacjonarne weekendowe/ studia niestacjonarne	Stopień: studia I stopnia	
Status przedmiotu: obligatoryjny	Język wykładowy: polski	
Grupa zajęć: B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	Formy weryfikacji osiągnięć studenta: zaliczenie na ocenę	
Forma zajęć:	Sposób realizacji zajęć:	
wykład online	z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	
seminaria	sala dydaktyczna	
Metody dydaktyczne: <i>wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, film dydaktyczny, debata, analiza tekstu.</i>		
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS:		
Ogółem		S/NS
30 h		1 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia		0,84 ECTS [w tym 0,84 ECTS online]
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta		0,16 ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe kształtujące umiejętności praktyczne studenta		0 ECTS
Cele i założenia przedmiotu:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą socjologiczną potrzebną do pracy w zawodzie pielęgniarstwa.</i> 2. <i>Ukształtowanie właściwej postawy studenta wobec sytuacji osób zdrowych i chorych, a także ich najbliższych.</i> 3. <i>Wykształcenie postawy krytycyzmu wobec potocznych opinii i interpretacji zjawisk społecznych oraz otwartości na argumentację partnerów w debacie.</i>		
Wymagania wstępne:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Elementarna wiedzy z przedmiotu Wiedza o społeczeństwie (poziom szkoły średniej).</i>		
Wymagania formalne/ podstawa do uzyskania pozytywnej oceny końcowej:		
<p>a) <u>Dotyczy wykładu:</u> P4 – zaliczenie na ocenę (test jednokrotnego wyboru – 50 pytań; każda prawidłowa odpowiedź to + 1 pkt.)</p> <p>b) <u>Dotyczy seminarium:</u> Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z zaliczenia jest 100% frekwencja. Dopuszcza się możliwość usprawiedliwienia nieobecności na podstawie zaświadczenia lekarskiego, które należy przedłożyć do osoby odpowiedzialnej za przedmiot w ciągu 7 dni od dnia wystąpienia nieobecności. W ramach nieobecności nieusprawiedliwionych należy: odrobić daną jednostkę zajęć z inną grupą seminaryjną (o ile jest to możliwe) lub samodzielnie nabyć efekty uczenia się, które będą indywidualnie weryfikowane przez prowadzącego.</p> <p>F6 – ocena końcowa z zaliczenia może być podwyższona o 1 st. w stosunku do oceny z testu, przy uwzględnieniu aktywności studenta w ramach prowadzonych debat.</p> <p>F7 – obecność na zajęciach, jako warunek dopuszczenia do testu pisemnego</p>		

Treści programowe:			
W - wykład:			
Socjologia jako nauka. Wyobraźnia socjologiczna. Struktura społeczna. Socjalizacja i kontrola społeczna. Teorie kapitału społecznego i zaufania.			
Związki pomiędzy socjologią a medycyną. Biomedyczny a biopsychospołeczny model zdrowia. Społeczny wymiar zdrowia i choroby. Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby. Zdrowie jako wartość autoteliczna i instrumentalna.			
Socjomedyczne wskaźniki zdrowia. Społeczne determinanty zdrowia. Kulturowe uwarunkowania zdrowia – pojęcie kultury zdrowotnej. Styl życia (Bourdieu, Weber) i styl życia związany ze zdrowiem – koncepcja pól zdrowia M. Lalonde'a.			
Socjologiczne rozumienie choroby. Choroba jako dewiacja społeczna. Przyczyny sankcjonowania osób chorych. Społeczne uwarunkowania choroby.			
Rodzina – definicja w ujęciu socjologicznym, rodzaje koncepcji i funkcji. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływające na przemiany w rodzinie. Rodzina jako grupa wsparcia w zdrowiu i chorobie. Choroba jako zmiana w funkcjonowaniu rodziny.			
Szpital jako system społeczny i instytucja medyczna. Zadania i organizacja szpitala oraz modele opieki. Psychospołeczne skutki hospitalizacji.			
Społeczne i kulturowe uwarunkowania postaw wobec śmierci. Śmierć w instytucji medycznej – stosunek personelu do umierania.			
Dewiacja i kontrola społeczna oraz patologia społeczna i ich uwarunkowania. Teoria naznaczania społecznego, a sytuacja osób chorych i niepełnosprawnych.			
S – seminaria:			
Układ interakcji: interakcja lekarz – pacjent, interakcja pielęgniarka – pacjent oraz społeczne role pielęgniarki. Analiza modelu paternalistyczno-dyrektywnego układu ról. Analiza modelu partnerskiego układu ról pacjent – lekarz – pielęgniarka (debata).			
Charakterystyka grup społecznych oraz analiza podstawowych wzorów zachowań w grupie – wzór fizyczny i wzór moralny (debata).			
Proces socjalizacji, osobowość społeczna i postawy. Podstawowe socjogenne elementy osobowości i typologia osobowości wg F. Znanieckiego.			
Postawy społeczne wobec osób chorych i niepełnosprawnych. Społeczne skutki choroby i niepełnosprawności. Analiza społecznych skutków choroby i niepełnosprawności dla jednostki i rodziny (debata).			
Zjawisko dyskryminacji społecznej, ubóstwa i marginalizacji społecznej. Analiza zjawiska nierówności. Analiza odrębności kulturowej i/ lub religijnej (debata).			
Niepełnosprawność: skala i charakterystyka zjawiska. Społeczny i indywidualny model niepełnosprawności. Przemiany w obrębie tożsamości osób z niepełnosprawnościami (debata).			
Działania na poziomie grupy, organizacji, instytucji, populacji i społeczności, zapobiegające dyskryminacji, dewiacjom i patologii, w tym wśród dzieci młodzieży (debata).			
Macierz efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz szczegółowych efektów uczenia się właściwych dla kierunku			
Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
Efekt uczenia się – WIEDZA – zna i rozumie:			
01	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej.	B.W10*	F6, F7, P4
02	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu.	B.W12*	F6, F7, P4
03	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.	B.W13*	F6, F7, P4
04	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.	B.W14*	F6, F7, P4
05	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.	B.W15*	F6, F7, P4
06	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek.	B.W16*	F6, F7, P4
07	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki.	B.W17*	F6, F7, P4
08	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia.	B.W18*	F6, F7, P4
Efekt uczenia się – UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:			

09	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym.	B.U2*	F6, F7, P4
10	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu.	B.U10*	F6, F7, P4
11	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej.	B.U11*	F6, F7, P4
Efekt uczenia się – KOMPETENCJE – jest gotów do:			
12	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.	3.1**	F6, F7, P4
13	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	3.7**	F6, F7, P4
14	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	3.6**	F6, F7, P4
*Szczegółowe kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla całego programu studiów na danym kierunku; **Ogólne kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla całego programu studiów na danym kierunku.			
Kryteria oceny i formy weryfikacji efektów uczenia się			
Kryteria oceny dla formy pisemnej:			
bardzo dobry (5,0) bdb		powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus		81 – 90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db		71 – 80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus		66 – 70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst		60 – 65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst		poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	
Kryteria oceny dla formy ustnej:			
Zasób wiadomości/ zrozumienie pytania/ zrozumienie obszaru tematycznego		0 – 5 pkt.	
Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego obszaru tematycznego		0 – 5 pkt.	
Zastosowanie prawidłowej terminologii, a także słownictwa właściwego dla przyszłego zawodu		0 – 3 pkt.	
Spójność konstrukcji wypowiedzi		0 – 3 pkt.	
RAZEM:		16 pkt.	
Skala ocen: 16 (bardzo dobry); 15 (dobry plus); 13-14 (dobry); 11-12 (dostateczny plus); 9-10 (dostateczny); <8 (niedostateczny).			
Wykaz literatury podstawowej (wykorzystywana podczas zajęć i studiowana samodzielnie przez studenta)			
1. Barański J., Piątkowski W., Zdrowie i choroba: Wybrane problemy socjologii medycyny, Wydawnictwo Atut, Wrocław 2002.			
2. Giddens A., Sutton PW., Socjologia. Wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.			
Wykaz literatury uzupełniającej:			
1. Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska K., Problemy wielokulturowości w medycynie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.			
2. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologia zdrowia i choroby, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000.			
3. Skrzypek M., Socjologia medycyny, Warszawa 2013.			
Dyscyplina wiodąca		nauki socjologiczne	